

Posudek diplomové práce

Zuzana Galatíková

Rozbor témat v učebnicích němčiny z hlediska jejich komunikativní použitelnosti

vedoucí DP: doc. PhDr. Alena Aigner, CSc.

V úvodu práce se diplomantka v souladu se zadáním věnuje požadavkům Evropského referenčního rámce na řečové dovednosti i na vhodná komunikativní témata a tyto požadavky srovnává s jazykovým portfoliem.

Tato část práce nepřekračuje rámec pouhého přejímání částí jiného textu. Bohužel nejsou formulace uváděny jako citace, nýbrž je na ně pouze odkazováno. Širší teoretický základ chybí.

V další části práce autorka rozebírá učebnice v současnosti často používané při výuce němčiny v ČR. Jedná se o učebnice StudioD, Německy s úsměvem, Themen aktuell a Sprechen Sie Deutsch? Vzhledem k tomu, že v připojeném dotazníku i v užití jazykového portfolia zaměřila na skupinu mladistvých, je často obtížné srovnávat komunikativní okruhy uvedených učebnic, určených pro různé okruhy zájemců. I v této části diplomantka jen zřídka vybočuje z úrovně pouhého popisu, přesto je však nutno kladně hodnotit snahu zachytit klady a zápory uvedených učebnic v rozvíjení komunikativních dovedností. V práci nikde není konkrétně uvedeno, jak s jednotlivými učebnicemi tvůrčím způsobem pracovat. Vybrané učebnice by měly také být srovnány z hlediska zpracování a pořadí komunikativních situací. Vlastní návrh studentky na uspořádání komunikativních témat budiž omluven její nezkušeností a malou praxí. Postava žáka gymnázia Kamila, který jede „studovat“ do Německa, a který si osvojuje komunikativní situace „za pochodu“ je imaginární a nepravděpodobná jak z hlediska faktů a zeměvědných skutečností, tak i z hlediska názoru na postup a frekvenci témat a řečových dovedností.

Ten, kdo by jel na výměnu do Německa, by už určitě uměl trochu německy, kdyby žil u hostitelské rodiny, určitě by ho při nemoci někdo doprovodil k lékaři, na nádraží by ho při příjezdu někdo očekával atd atd.

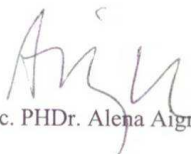
Až úsměvně působí návrh 1. lekce pro úplné začátečníky, v níž je Kamil, naprosto neznalý němčiny, nucen vypořádat se se svou cestou do Braunschweigu. Dojel by tam jistě i při neznalosti jazyka, ale autorka mu v upřímné snaze dopravit ho k cíli pro samý začátek výuky nadělila kromě řady poměrně složitých obrátů a frází i různé pády, plurál, odlučitelné předpony, způsobová slovesa, tvary osobních zájmen v různých pádech, předložky atd (str. 46 – 47). „Student Kamil by dále nastoupil do vlaku, nechal by si zkontrolovat jízdenku, dojel by do Braunschweigu, koupil by si jízdenku, zeptal by se na cestu a způsob dopravy na Gliesmaroder Straße a takto by skončila první lekce“ (str. 47).

Připojený dotazník, zadaný 50 žákům středních škol v Českých Budějovicích, nepřináší v podstatě nic nového. není uvedeno, jaké jazykové úrovně už respondenti dosáhli, jak dlouho a podle které konkrétní učebnice se učí. Pouze velmi okrajově jsou zmíněni učitelé, kteří při rozvoji komunikativních dovedností hrají rozhodující úlohu. Odpovědi na položky dotazníku by rozhodně byly přehlednější přímo u jednotlivých otázek než izolovaně v příloze.

Seznam literatury je zcela nedostatečný, kromě dokumentu Evropský jazykový rámec není uvedena žádná odborná literatura, seznam není ani seřazen abecedně. Německé shrnutí chybí. Z blíže neurčených důvodů je v příloze znovu uvedena příslušná pasáž z dokumentu Evropský referenční rámec.

Vyskytují se některé chyby pravopisné i stylistické: studentka oboru čeština by neměla chybovat ve shodě podmětu s přísudkem nebo ve větě interpunkci (např. str. 52 a další.). Na práci je vidět, že byla vypracována na poslední chvíli, takže není dostatečně promyšlená, nespočívá na solidních teoretických základech a nepřekračuje rámec popisnosti. Kladem je, že si diplomantka uvedené učebnice prohlédla natolik důkladně, že se v nich bude moci orientovat při své učitelské praxi.

Návrh na hodnocení: dobře

doc. PHDr. Alena Aigner, CSc.

České Budějovice 17. 05. 2007